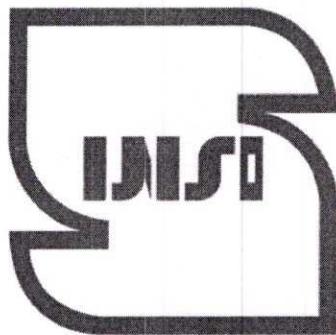

جمهوری اسلامی ایران
ریاست جمهوری

سازمان ملی استاندارد ایران

روش اجرایی

فرایند به کارگیری و ارجاع کار به کارشناس رسمی استاندارد

شماره مدرک: ۱۴۳/۲۷۵/ر

تاریخ تصویب اولیه: ۱۴۰۲/۰۸/۰۶

شماره تجدیدنظر:

تاریخ تجدیدنظر:

این دستورالعمل از نوع برونو سازمانی و تحت کنترل است. کلیه کاربران این مدرک می‌بایست، قبل از بهره‌برداری در خصوص به روزرسانی آن از طریق پورتال سازمان ملی استاندارد ایران اطمینان حاصل نمایند.

تحت کنترل

روش اجرایی

شماره صفحه: ۱ از ۸

تاریخ تجدیدنظر: -

شماره مدرک: ۱۴۳/۲۷۵/ر

شماره تجدیدنظر: -

عنوان: فرایند به کارگیری و ارجاع کار به کارشناس رسمی استاندارد

وضعیت تجدیدنظر صفحات روش اجرایی

شماره صفحه	تاریخ تجدیدنظر	شماره تجدیدنظر	شرح خلاصه تغییرات
جلد	.	-	-
۱ الی ۸	.	-	-

تحت کنترل

روش اجرایی

شماره صفحه: ۲ از ۸

تاریخ تجدیدنظر: -

شماره مدرک: ۱۴۳/۲۷۵/ر

شماره تجدیدنظر: -

عنوان: فرایند به کارگیری و ارجاع کار به کارشناس رسمی استاندارد

۱- هدف

در راستای اجرای ماده ۵ دستورالعمل تخصصی ماده ۲۱ قانون تقویت و توسعه نظام استاندارد این روش اجرایی به منظور تبیین فرایند به کارگیری و ارجاع کار به کارشناس رسمی استاندارد تهیه و تنظیم شده است.

۲- دامنه کاربرد

این روش اجرایی برای نحوه به کارگیری و ارجاع کار به کارشناس رسمی استاندارد (اشخاص حقیقی، حقوقی و تشکل‌های تخصصی ذیصلاح) برابر ماده ۵ دستورالعمل تخصصی ماده ۲۱ در زمینه‌های فعالیت ارزیابی انطباق، اندازه‌شناسی، استانداردسازی و تأیید صلاحیت؛ موضوع ماده ۲ دستورالعمل مذبور، کاربرد دارد. سازمان می‌تواند براساس نیاز، وظایف مندرج در این روش اجرایی را به کارشناس رسمی استاندارد ارجاع نماید و در این خصوص الزاماً برای سازمان وجود ندارد.

۳- مسئولیت اجرا، اطلاع رسانی و نظارت

مسئولیت اجرا و اطلاع‌رسانی این روش اجرایی بر عهده واحد بهره‌گیرنده از خدمات کارشناس رسمی استاندارد است و نظارت بر حسن اجرای آن برابر محور و زمینه فعالیت به کارگیری، بر عهده معاونت‌ها، مراکز و دفاتر تخصصی ستادی و پژوهشگاه استاندارد است.

۴- قوانین و مقررات مرتبط

۱- قانون تقویت و توسعه نظام استاندارد مصوب سال ۱۳۹۶ و آئین نامه اجرایی.

۲- دستورالعمل‌های تخصصی مواد ۲۱، ۴۲ و ۴۹ قانون تقویت و توسعه نظام استاندارد مصوب یکصد و چهاردهمین اجلاسیه شورای عالی استاندارد مورخ خرداد ماه سال ۱۴۰۰.

۵- تعاریف

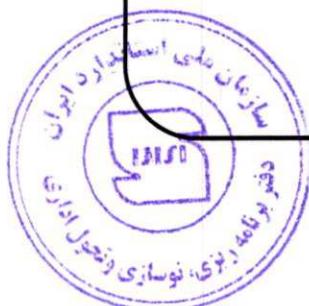
در این روش اجرایی اصطلاحات و تعاریف به شرح زیر به کار می‌روند:

۱- سازمان: منظور، سازمان ملی استاندارد ایران است.

۲- پژوهشگاه: منظور، پژوهشگاه استاندارد است.

۳- دفتر: منظور، دفتر تخصصی آموزش، ترویج و توان‌افزایی است.

۴- اداره کل: منظور، اداره کل استاندارد استان است.

تحت کنترل

شماره مدرک: ۱۴۳/۲۷۵

شماره تجدیدنظر: -

روش اجرايی

شماره صفحه: ۳ از ۸

تاریخ تجدیدنظر: -

عنوان: فرایند به کارگیری و ارجاع کار به کارشناس رسمی استاندارد

۵-۵ واحد بهره‌گیرنده: منظور، معاونت‌ها، مراکز و دفاتر تخصصی ستادی، پژوهشگاه و ادارات کل و سایر مراجع برونو سازمانی است.

۶-۵ دستورالعمل تخصصی ماده ۲۱: منظور آخرين نسخه معتبر دستورالعمل تخصصی ماده ۲۱ قانون تقویت و توسعه نظام استاندارد مصوبه اجلالیه شورای عالی استاندارد است.

۷-۵ پروانه کارشناس رسمی: مجوزی است که به استناد آن به شخص حقیقی یا حقوقی و یا تشکل‌های تخصصی ذی‌صلاح، اجازه داده می‌شود که در رشتہ کارشناسی تعیین شده، فعالیت‌های قابل واگذاری سازمان را انجام دهد.

۸-۵ کارشناس رسمی استاندارد: شخص حقیقی یا حقوقی یا تشکل‌های تخصصی ذی‌صلاح که شایستگی و صلاحیت وی طبق ضوابط مندرج در آخرين نسخه دستورالعمل ماده ۲۱ قانون تقویت و توسعه نظام استاندارد تعیین و پروانه کارشناسی دریافت می‌کند.

۹-۵ زمینه فعالیت: شامل استاندارد سازی، ارزیابی انطباق، اندازه شناسی و تأیید صلاحیت می‌باشد که دارنده پروانه کارشناس رسمی صرفاً در چارچوب صلاحیت احراز شده، در آن زمینه اجازه فعالیت خواهد داشت.

۱۰-۵ رشتہ تخصصی: منظور، محدوده فعالیت کارشناس رسمی استاندارد است که براساس جدول مقررات رشتہ‌های تخصصی تعیین و در پروانه درج می‌گردد.

۱۱-۵ سامانه: منظور، سامانه یکپارچه‌ای است که جهت هوشمند سازی فرایند مرتبط به کارشناس رسمی استاندارد راهاندازی می‌گردد.

۶- شرح اقدامات

۱- به کارگیری و ارجاع کار به کارشناس رسمی استاندارد

۱-۱ هرگونه به کارگیری و ارجاع کار به کارشناس رسمی استاندارد در چارچوب قوانین و مقررات مطابق تعریفه رسمی و مصوب سازمان انجام می‌پذیرد.

۱-۲ سایر وظایف، با استعلام از دفتر برنامه‌ریزی، نوسازی و تحول اداری قابل ارجاع می‌باشد.

۱-۳ جهت به کارگیری و ارجاع کار، کارشناس رسمی استاندارد باید دوره‌های آموزشی پیش‌نیاز و کارورزی را برابر ضوابط تعیین شده توسط دفتر، با موفقیت سپری نماید.

۱-۴ دارا بودن صلاحیت عمومی، رعایت اصول اخلاقی، رفتاری و عرفی جامعه، پایبندی به موازین قانونی و شرعی کشور و امانت‌داری و وثاقت توسط کارشناس رسمی استاندارد جهت به کارگیری و ارجاع کار الزامی می‌باشد.

تحت کنترل

روش اجرایی

شماره مدرک: ۱۴۳/۲۷۵

شماره صفحه: ۴ از ۸

تاریخ تجدیدنظر:

شماره تجدیدنظر:

عنوان: فرایند به کارگیری و ارجاع کار به کارشناس رسمی استاندارد

۶-۱-۵ واحد بهره گیرنده مکلف است در هنگام به کارگیری و ارجاع کار به کارشناس رسمی استاندارد نسبت به رعایت اصل محترمانگی توسط وی تأکید و اطمینان کافی نسبت به عدم وجود تعارض منافع را حاصل و در صورت تشخیص نسبت به اخذ تعهدنامه کتبی اقدام نماید.

۶-۱-۶ رسیدگی به تخلفات کارشناس رسمی استاندارد مطابق با آخرين نسخه معتبر دستورالعمل ماده ۴۹ قانون تقویت و توسعه نظام استاندارد انجام می شود.

۶-۱-۷ مطابق آخرين نسخه معتبر دستورالعمل تخصصی ماده ۴۹ قانون تقویت و توسعه نظام استاندارد، هم زمان با ارجاع پرونده رسیدگی و اثبات تخلف و یا جرایم کارشناس رسمی استاندارد به کمیسیون یا محاکم قضایی، سازمان مکلف است ارجاع کار به کارشناس رسمی استاندارد را تا تعیین تکلیف در مراجع مذکور متوقف نماید.

یادآوری: در صورتی که کار ارجاع شده به کارشناس رسمی استاندارد موضوع بند ۶-۱-۶ در دست اقدام و یا ناتمام باشد، حل و فصل و تصمیم گیری در خصوص تداوم و تکمیل کار، توقف و یا ارجاع مجدد به کارشناس رسمی دیگر، بر عهده واحد بهره گیرنده است.

۶-۱-۸ در راستای اجرای بند ۱۰ ذیل ماده ۷ و مقاد ماده ۹ قانون تقویت و توسعه نظام استاندارد رعایت کلیه مراحل و زمان بندی فرایندهای مرتبط، مطابق با دستورالعمل ها و روش های اجرایی تخصصی ذیربسط هر یک از معاونت ها، مراکز و دفاتر تخصصی و پژوهشگاه سازمان در بستر سامانه های تخصصی و یکپارچه سازمان الزامی است.

یادآوری: مرکز فناوری اطلاعات و امنیت فضای مجازی مکلف است با همکاری دفتر، حداقل ظرف مدت شش ماه پس از تصویب این روش اجرایی نسبت به استقرار بسترهای نرم افزاری و سامانه های موردنیاز اقدام نماید، تا زمان بهره برداری و برقراری شرایط، اجرای این فرایند با رعایت ملاحظات مربوطه انجام می گردد.

۶-۱-۹ واحد بهره گیرنده در صورت نیاز به، به کارگیری و ارجاع کار به کارشناس رسمی استاندارد، نسبت به درج درخواست خود در سامانه ذی ربط اقدام نماید.

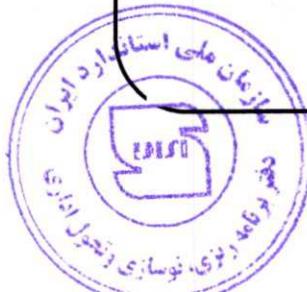
۶-۱-۱۰ ایجاد و به روزرسانی بانک های اطلاعاتی، داده کاوی، شناسایی، ارجاع کار، ارزیابی دوره ای عملکرد، ایجاد شفافیت مالی و رعایت تعریفهای مصوب، رسیدگی به اعتراضات، شکایات و تخلفات مرتبط از طریق سامانه به صورت هوشمند، انجام می شود.

۶-۱-۱۱ امور قابل واگذاری به تدقیک زمینه های فعالیت به شرح ذیل می باشد:

۶-۱-۱-۱ استانداردسازی

الف: مشارکت در فعالیت های تدوین و تصویب استانداردهای ملی و بین المللی؛

ب: برگزاری آموزش های نظری، عملی و مهارتی؛

روش اجرایی

شماره صفحه: ۵ از ۸

تاریخ تجدیدنظر: -

شماره مدرک: ۱۴۳/۲۷۵

شماره تجدیدنظر: -

عنوان: فرایند به کارگیری و ارجاع کار به کارشناس رسمی استاندارد

پ: ترویج استاندارد.

یادآوری ۱: واجذاری تهیه پیش‌نویس استاندارد ملی به کارشناس رسمی استاندارد با تصویب در کمیته برنامه‌ریزی تدوین صورت می‌پذیرد.

۱۱-۶-۲ اندازه شناسی

الف: انجام ارزیابی نوع، تصدیق اولیه و تصدیق بعدی در حوزه‌های اندازه‌شناسی قانونی مطابق با پروانه کارشناسی رسمی؛

ب: انجام کالیبراسیون برای کمیت‌های مندرج در پروانه کارشناسی رسمی.

۱۱-۶-۳ ارزیابی انطباق

الف: بازررسی فنی در ارتباط با ارزیابی انطباق؛

ب: بازررسی و نظارت بر آزمون کالا یا تجهیزات؛

پ: بازررسی به منظور ارزیابی انطباق محصول (کالا و یا خدمت)؛

ت: بازررسی اسنادی پرونده‌های کالاهای صادراتی و وارداتی؛

ث: بازررسی فرایند در ارتباط با حیلیت کالاهای خدمات؛

ج: بازررسی در ارتباط با ارزیابی انطباق محصولات خاص مانند دانش‌بنیان، فناورانه، نانوفناوری، محصولات غذایی سالم و ارگانیک، مصرف انرژی فرایندهای انرژی‌بر و انرژی‌های تجدیدپذیر؛

ج: بازررسی فرایند تولید؛

ح: سرارزیابی و ارزیابی جایزه ملی کیفیت ایران؛

خ: نمونه‌برداری کالا از محل‌های تولید، بسته‌بندی، تمرکز، توزین، عرضه و فروش کالاهای خدمات مشمول استاندارد اجباری؛

د: آزمون کالا.

۱۱-۶-۴ تأیید صلاحیت

به کارگیری به عنوان سرارزیاب، ارزیاب و متخصص فنی در ارزیابی:

الف: شرکت‌های بازررسی؛

ب: آزمایشگاه‌های آزمون و کالیبراسیون؛

پ: نهادهای گواهی‌کننده اشخاص؛

ت: نهادهای گواهی‌کننده سیستم‌های مدیریت؛

تحت کنترل

روش اجرایی

شماره صفحه: ۶ از ۸

تاریخ تجدیدنظر: -

شماره مدرک: ۱۴۳/۲۷۵/ر

شماره تجدیدنظر: -

عنوان: فرایند به کارگیری و ارجاع کار به کارشناس رسمی استاندارد

ث: نهادهای گواهی کننده کالا، خدمت و فرایند؛

ج: نهادهای گواهی کننده آزمون مهارت؛

چ: نهادهای گواهی کننده مواد مرجع؛

ح: آزمایشگاه‌های پزشکی.

۷- مستندات مرتبط

۱- آئین نامه اجرایی تعیین، طبقه بندی و محاسبه کارمزد خدماتی سازمان ملی استاندارد ایران مصوب سال ۱۳۹۶.

۲- آخرین نسخه معتبر روشن اجرایی "فرایند انتخاب کارشناس رسمی استاندارد" به شماره مدرک ۱۴۳/۲۶۶/ر.

۳- مدارک مرتبط.

۸- بایگانی سوابق

کلیه سوابق حاصل از اجرای این روشن اجرایی برابر ضوابط در واحد بهره‌گیرنده از خدمات کارشناس رسمی استاندارد به صورت فیزیکی یا الکترونیکی نگهداری می‌شود.

۹- گیرندهای مدرک

۱- ریاست سازمان، معاونت‌ها، کلیه واحدهای ستادی، استانی و پژوهشگاه استاندارد.

۲- ذی‌نفعان و ذی‌ربطان برون سازمانی.

۱۰- پیوست‌ها

در این روشن اجرایی کاربرد ندارد.

۱۱- مدارک منسوخ شده

در این روشن اجرایی کاربرد ندارد.

"این روشن اجرایی در چهارصد و هشتاد و پنجمین کمیته تخصصی مدارک سیستم مدیریت کیفیت مورخ ۱۴۰۲/۰۸/۰۶ مورد تصویب قرار گرفت."

تحت کنترل

شماره صفحه: ۷ از ۸

تاریخ تجدیدنظر: -

روش اجرایی

شماره مدرک: ۱۴۳/۲۷۵

شماره تجدیدنظر: -

عنوان: فرایند به کارگیری و ارجاع کار به کارشناس رسمی استاندارد

تأییدکننده	تصویبکننده	بررسیکننده	نهیهکننده	
دکتر مهدی اسلام پناه	۱. محمدرضا درگاهی ۲. احسان ساده ۳. پرویز درویش ۴. سید محمود هاشمی ۵. حسین زین الصالحین ۶. مجید آقابابایی ۷. حسن خانه زر ۸. امیر فرهادی ۹. رضا فخری ۱۰. سید ابراهیم ابراهیمی ۱۱. مازیار عظیم زاده ایرانی ۱۲. جلال ریزانه ۱۳. رامین حاجی خانی ۱۴. محمدحسین طاهری	۱. جلال ریزانه ۲. پریسا عباس دهقان ۳. مهدی انگورج ۴. محمدسجاد گازر ۵. علی اکبر خیجی ۶. آرتیمیس رناسی ۷. کلثوم نقره علی پور ۸. رکسانا درخشی ۹. علی رعیت پناه ۱۰. مریم السادات کریمی ۱۱. افشین اوحدی ۱۲. زهرا بهاری	۱. پریسا عباس دهقان ۲. رکسانا درخشی	نام و نام خانوادگی
رئیس سازمان	۱. معاف ناظر بر اجرای استاندارد ۲. معاف ارزیابی کیفیت ۳. معاف استاندارد سازی ۴. رئیس مرکز ملی تأیید صلاحیت ایران ۵. سرپرست دفتر حوزه ریاست، هماهنگی امور استانها و دبیرخانه شورای عالی استاندارد ۶. مدیرکل دفتر بازرگانی، پاسخگویی به شکایات و ارزیابی عملکرد ۷. رئیس مرکز اندازه شناسی، اوزان و مقایسها ۸. رئیس مرکز فناوری اطلاعات و امنیت فضای مجازی ۹. سرپرست اداره کل امور حقوقی و مجلس ۱۰. سرپرست دفتر تخصصی امور بین الملل و حلحل ۱۱. مشاور ریاست سازمان ۱۲. مدیرکل دفتر برنامه ریزی، نوسازی و تحول اداری ۱۳. رئیس پژوهشگاه استاندارد ۱۴. مدیر کل استاندارد استان تهران	۱. مدیر و مدیرکل دفتر برنامه ریزی، نوسازی و تحول اداری ۲. مدیرکل دفتر تخصصی آموزش، ترویج و توان افزایی ۳. مدیرکل دفتر تخصصی ارزیابی انتقالی صنایع و حمل و نقل ماشین آلات ۴. مدیرکل دفتر تخصصی ارزیابی انتقالی ارزی و محیط زیست ۵. نماینده دفتر بازرگانی، پاسخگویی به شکایات و ارزیابی عملکرد ۶. مشاور معاون استاندارد سازی ۷. نماینده پژوهشگاه استاندارد ۸. سرپرست امور تأیید صلاحیت اشخاص حقیقی دفتر آموزش، ترویج و توان افزایی ۹. نماینده اداره کل امور حقوقی و مجلس ۱۰. نماینده اداره کل استاندارد استان تهران ۱۱. نماینده مرکز اندازه شناسی، اوزان و مقایسها ۱۲. کارشناس دفتر برنامه ریزی، نوسازی و تحول اداری	۱. مدیر کل دفتر تخصصی آموزش، ترویج و توان افزایی ۲. سرپرست امور تأیید صلاحیت اشخاص حقیقی دفتر تخصصی آموزش، ترویج و توان افزایی	سمت

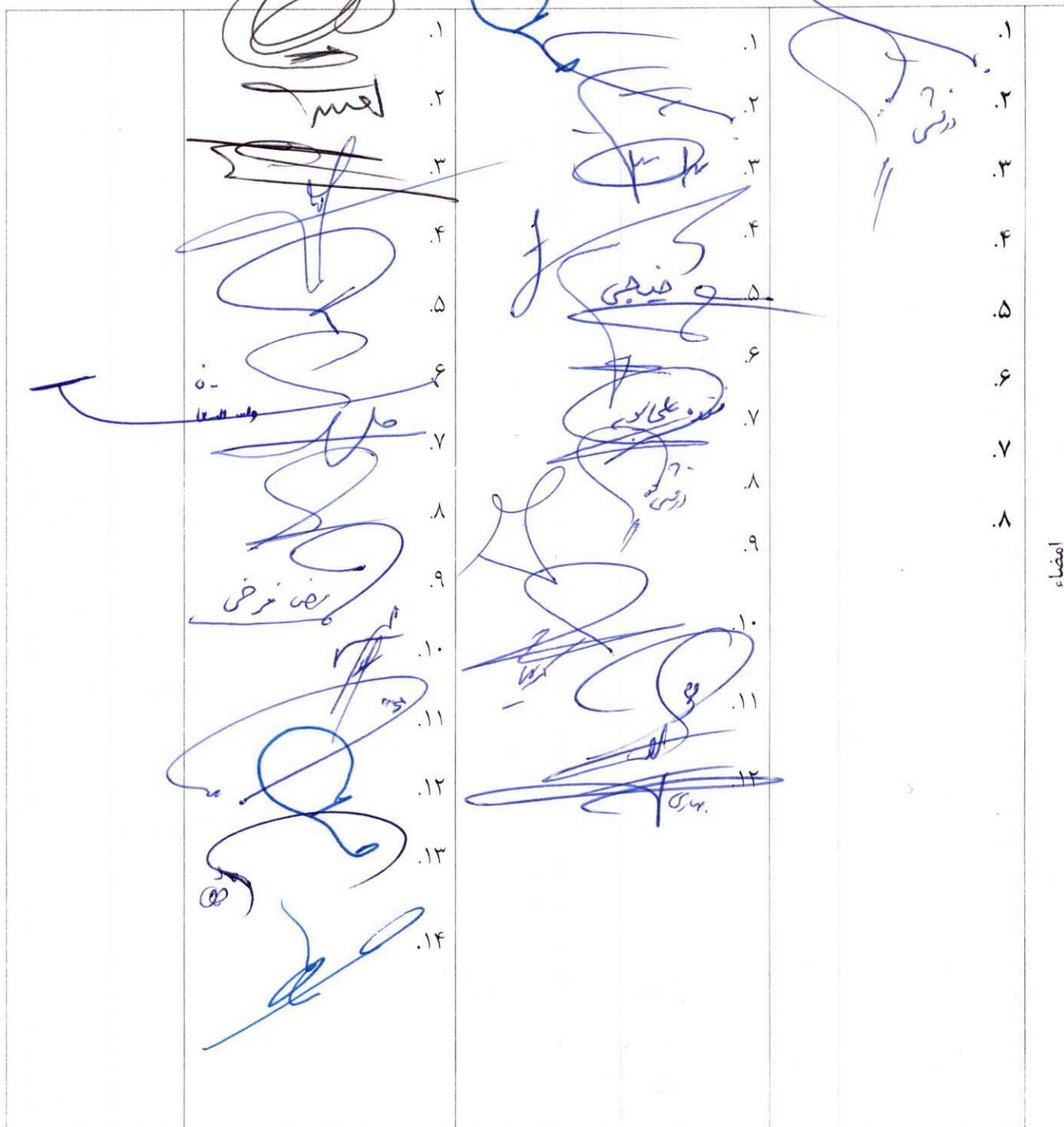

تحت کنترل

تاریخ تجدیدنظر: -

روش اجرایی

عنوان: فرایند به کارگیری و ارجاع کار به کارشناس رسمی استاندارد

تحت کنترل